

A Városi Egészségügyi Intézmény vagyoni helyzetének vizsgálata az elmúlt öt év (2008-2012.) adatai alapján

A költségvetési gazdálkodás irányítása, értékelése elképzelhetetlen megfelelő információk nélkül. Ezeknek egyik legfontosabb forrása az elemző munka.

A gazdasági elemzések célja feltárni és számszerűleg értékelni azokat a körülményeket, amelyek befolyásolják az intézet gazdálkodását, a vezetés döntéseinek előkészítését, valamint a megtett intézkedések végrehajtását. Az elemzés tehát a céltudatos intézkedések nélkülözhetetlen előkészítő eszköze.

A költségvetési elemzés irányulhat a gazdálkodás átfogó minősítésére és az egyes folyamatok, szakfeladatok, szervezeti egységek részletes értékelésére.

Beszámolónk során a Városi Egészségügyi Intézmény gazdálkodásának adatait vettük figyelembe a 2008-2012-ig terjedő időszakra vonatkozóan, bemutatva az intézet pénzügyi és vagyoni helyzetét; kiemelve egy-egy részterületet.

Feladatunk Gyomaendrőd város lakosságának egészségügyi ellátása, valamint Dévaványa, Hunya, Ecsefalva (nőgyógyászati ultrahang) pácienseinek járóbetegek szakorvosi ellátása, gondozása.

Intézetünk – az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozó – alapellátás keretében Gyomaendrőd város közigazgatási területén védőnői szolgálatot, iskola-és ifjúsági-egészségügyi ellátást, valamint háziorvosi praxisokat működtet.

Egészségügyi szakellátás és gondozás keretében az alábbi szakfeladatokat látjuk el:

belgyógyászat, bőr- és nemibeteg ellátás, fizioterápia-gyógytorna, fül-orr-gégegyógyászat, laboratóriumi diagnosztika, neurológia, röntgendiagnosztika, sebészet, szemészet, nőgyógyászat, nőgyógyászati ultrahang-diagnosztika, ortopédia, pszichiátria, reumatológia, tüdőgondozás, tüdőgyógyászat, ultrahangdiagnosztika, urológia.

Tevékenységünkkel kapcsolatos alapellátási feladatok:

- védőnői szolgálat (5 védőnői körzet, 2 iskola- és ifjúság-egészségügyi körzet) a gyomai és endrődi városrészekben

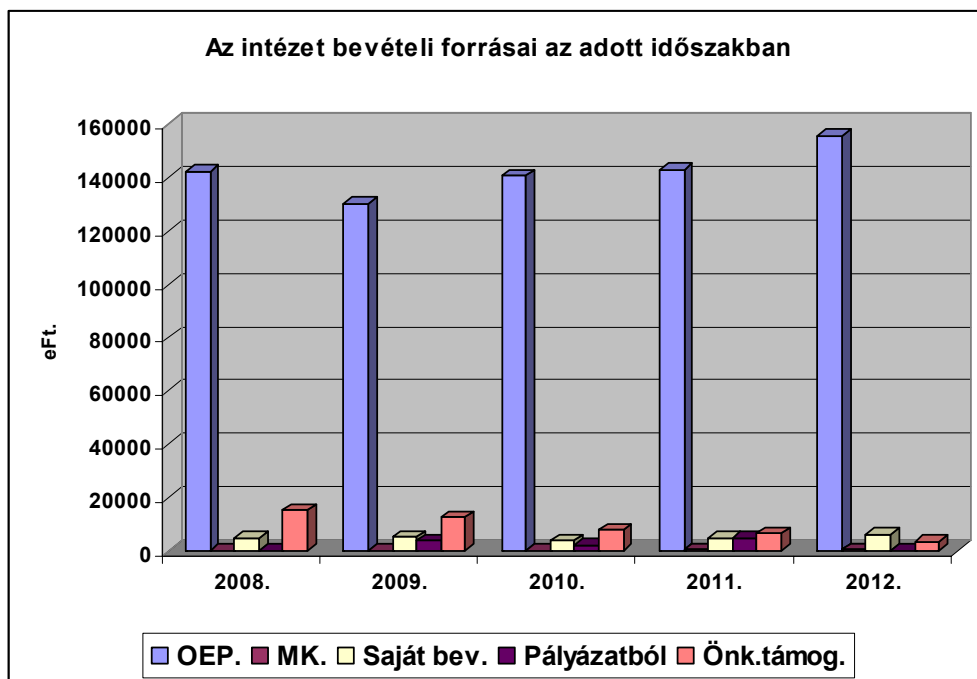
- iskola- és ifjúság-egészségügyi ellátás három vállalkozó orvos által (dr. Fekécs Tünde, dr. Katona Piroska, dr. Varga Géza)
- háziorvosi praxisok működtetése: 1-es számú praxis - dr. Katona Piroska
3-as számú praxis - dr. Petrikó Attila
8-as számú praxis - dr. Varga Edit

jelenleg helyettesítéssel biztosítják a feladat-ellátást.

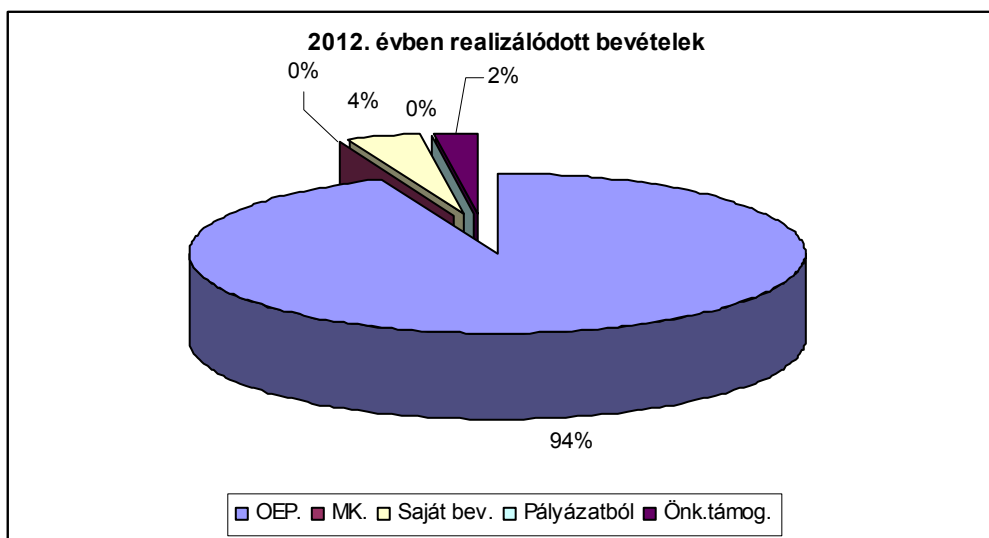
A Városi Egészségügyi Intézmény bevételeit mutatjuk be a továbbiakban

adatok: eFt.

Bevételi kategória	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
OEP. működési célú bevétel	142.451	130.239	140.606	142.951	155.964
Működési célú pénzeszköz elkülönített állami pénzalaptól (Munkaügyi Központ)	143	160	0	509	348
Intézményi saját bevétel	4.855	5.170	3.949	4.841	6.187
Pályázati forrás	0	3.951	2.195	4.829	172
Irányító szervtől kapott támogatás	15.081	12.385	7.675	6.442	3.574

A bevételek aránya az elmúlt évben

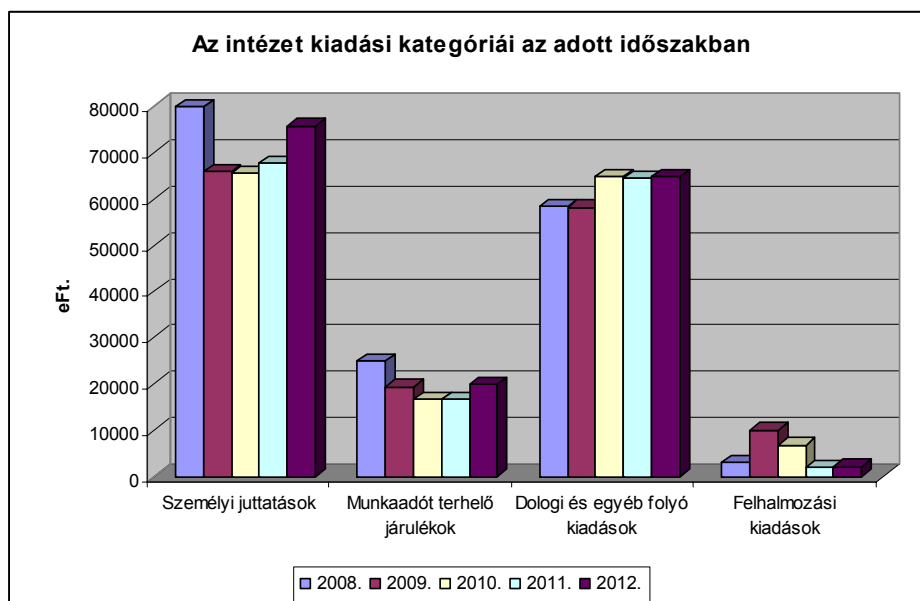

Szemléletes, hogy a teljes bevétel 94 %-a az egészségbiztosító finanszírozásából származik.

A Városi Egészségügyi Intézmény kiadásai

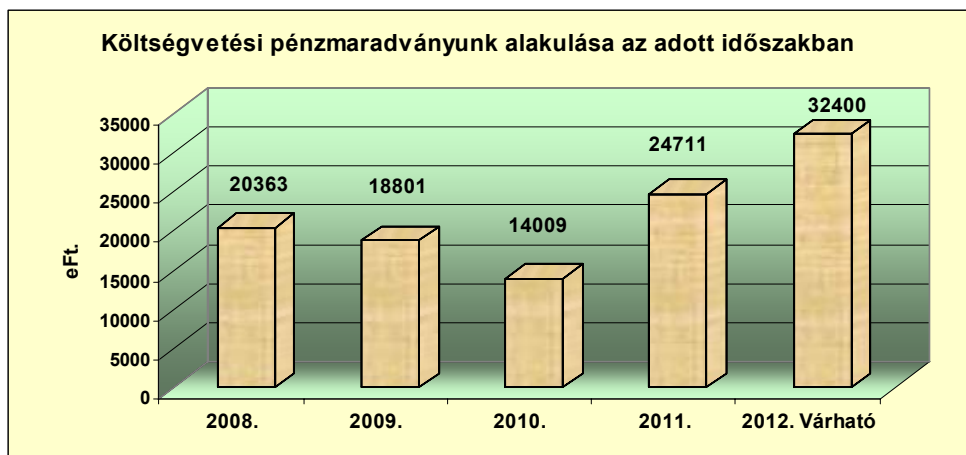
adatok: eFt.

Kiadási kategória	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Személyi juttatások	79.732	65.719	65.557	67.719	75.655
Munkaadót terhelő járulékok	24.869	19.333	16.653	16.802	19.828
Dologi és egyéb folyó kiadások	58.326	58.141	64.699	64.349	64.665
Felhalmozási kiadások	2.994	10.007	6.779	2.038	2.228

Költségvetési pénzmaradványunk alakulása

Évek	Költségvetési pénzmaradvány eFt.-ban	Eltérés %-ban (2008=100 %)
2008.	20.363	100
2009.	18.801	92
2010.	19.538	96
2011.	28.202	138
2012. várható	32.400	159

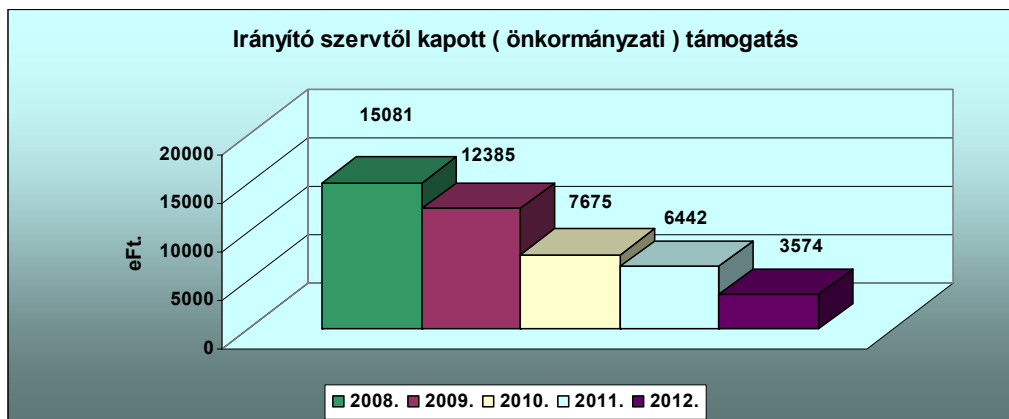
A hatékonyság és gazdaságosság szempontja tükröződnek az eredményben / eredményességben: a 2008-as évhez viszonyítva 2012-ben pénzmaradványunk 159 %.

Önkormányzati támogatás

Megnevezés	adatok: eFt.				
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Eredeti előirányzat (intézmény által igényelt támogatás)	8.224	10.094	15.109	5.985	2.000
Törvényi változás miatti kötelező előirányzat módosítás	+6.857	+2.291	-7.434*	+457	+1.574
Összesen	15.081	12.385	7.675	6.442	3.574**

*Az év során bevezetett gazdasági intézkedéseknek köszönhetően az intézet gazdálkodása stabil volt. A 2010. évi költségvetésben megszavazott működésre fordítható önkormányzati támogatás fel nem használt részét visszafizettük az önkormányzat részére.

** 2012. évben kiutalatlan önkormányzati támogatásunk keletkezett.

A 2008-as évhez viszonyítva 75 %-kal csökkent az önkormányzati támogatás 2012-ben.

A vagyoni, pénzügyi helyzet vizsgálata

A mérlegelemzés során számos információt kapunk a költségvetési szerv vagyoni és pénzügyi helyzetéről, a vagyongazdálkodásra jellemző - kiemelkedő - eszköz és forráscsoportokra, valamint az összetételben bekövetkezett változásokra. Az értékelés során számos elemzési mutatót számolhatunk, és segítségükkel elemezhetjük a költségvetési szerv működésének hatékonyságát.

(2012.09.30-i lezárt adatok alapján)

1. A **szabad forgóeszközök mutatója** a mobil forgóeszközök arányát mutatja, mely azonnal bevonható a költségvetési feladatok finanszírozásába:

$$\frac{\text{Szabad forgóeszközök (követelések+értékpapírok+pénzeszközök)}}{\text{Forgóeszközök}}$$

= **98,3 %** A mutatószám magas értéke kedvező alapot biztosít a gazdálkodási feladatok zavartalan, folyamatos ellátásához.

2. A **tőkefeszültségi mutató** az idegen és saját forrás egymáshoz viszonyított arányán keresztül a két forrásfőcsoport megoszlására világít rá.

$$\frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Saját tőke+tartalék}} = \mathbf{2,9 \%}$$

A saját forrás és az idegen forrás arányát kifejező mutatószám alacsony értéke alapján megállapítható, hogy a vagyon jelentős részét a saját forrás fedezi, ami a biztonságos gazdálkodásnak is egyik meghatározó pillére.

3. A **tőkefinanszírozási mutató** a tartalékok saját tőkén belüli szerepén keresztül a saját források belső arányát mutatja be. A saját tőke és a tartalékok értéke a vagyon, illetve a költségvetési gazdálkodás függvénye.

$$\frac{\text{Tartalékok}}{\text{Saját tőke}} = 44,8 \%$$

A tartalék mértéke is igazolja a gazdálkodás eredményességét.

4. A **eladósodási mutató** az összes forrásból az adósságállomány arányát fejezi ki.

$$\frac{\text{Összes kötelezettség}}{\text{Összes forrás}} = 2,8 \%$$

A gazdálkodás kedvező állapotát tükrözi az alacsony érték, és mindez bizonyítja, hogy nincsenek finansziális zavarok, finanszírozási gondok.

5. A **likviditási ráta** számítása a fizetőképesség megítélésére alkalmas.

$$\frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}} = 11,4$$

A teljes forgóeszköz állományt figyelembe véve a mutató kedvező mértéke szemlélteti, hogy a forgóeszközök értéke 11,4-szerese a rövid lejáratú kötelezettségeknek.

6. A rövid távú fizetési pozíció megítélésének egyik legfontosabb mutatója a **forgótőke aránya**, mely kifejezi, hogy a saját források hány százaléka fedez kötelezettség nélküli forgóeszközt.

$$\frac{\text{Forgóeszközök értéke} - \text{rövid lejáratú kötelezettségek}}{\text{Saját forrás}} = 27,7 \%$$

A mutatószám tartalma alapján igen kedvezőnek mondható a rövid távú fizetési pozíció.

7. A működés biztonságát meghatározó **befektetett eszközök fedezetségi mutatója** szintén tükrözi az intézet kiváló pozícióját, mivel jóval 100 % fölött van. Ez azt jelenti, hogy a befektetett eszközök értékét saját források fedezték. A 100 % fölötti érték jelzi azt is, hogy a gazdálkodás alapját képező vagyoni környezet erős.

$$\frac{\text{Saját források}}{\text{Befektetett eszközök}} = 143,6 \%$$

**Az intézet tevékenységei közé sorolt – alapellátás keretében végzett – feladatok részletes
bevétel - költség kimutatása az elmúlt öt év adatai alapján**

1. Védőnői szolgálat működtetése

Telephelyek:

5500 Gyomaendrőd, Fürst S. u. 3.
5502 Gyomaendrőd, Fő u. 2.

Gyomaendrőd közigazgatási területén hét védőnői körzet működik, melyből három az endrődi-, négy a gyomai városrészen található. A feladatokat hét fő, nyolc órában foglalkoztatott, közalkalmazotti jogviszonyban álló védőnő, és két fő négy-négy órában dolgozó (közalkalmazott) technikai személyzet látja el.

A következő táblázat, a védőnői szolgálat bevétel - költség egyenlegét mutatja be

adatok: eFt.

Megnevezés	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Egyéb saját bevétel	124	31	434	217	170
OEP bevétel	22357	21725	21031	19554	18843
Bevétel összesen	22481	21756	21465	19771	19013
Személyi juttatás	16374	14451	14518	15798	13261
Munkaadót terhelő járulék	4984	3985	3716	3266	3041
Dologi kiadás	2045	2098	3902	4796	4077
Felhalmozási kiadás	215	0	0	154	0
Kiadás összesen	23618	20534	22136	24014	20379
Bevétel -kiadás egyenlege	-1137	1222	-671	-4243	-1366

Az adatokból egyértelmű, hogy a 2009-es év kivételével, minden évben negatív volt az egyenleg. A biztonságos működés érdekében – a költségek minimalizálása mellett – a járóbeteg kasszamaradványból egészítettük ki a hiányzó összeget.

A kiadási kategóriában nem jelenik meg a menedzsment arányos bérezése, ha ezt is figyelembe vennénk, az egyenleg még kedvezőtlenebb. Amennyiben ezt a feladatot nem mi látjuk el, hanem – államosítás során – közvetlenül az önkormányzat, akkor gondoskodni kell a plusz forrás megteremtésén túl, az erre kiképzett szakmai személyzetről is.

2. Iskola- és ifjúság-egészségügyi ellátás

Telephelyek:

5500 Gyomaendrőd, Fürst S. u. 3.

5500 Gyomaendrőd, Hősök útja 40.

5502 Gyomaendrőd, Fő u. 2.

Ez a feladat szorosan kapcsolódik a védőnői szolgálat tevékenységéhez. Az iskola- és ifjúság egészségügyi ellátás keretében a védőnő feladata: alapszűrések, a gyermekek testi, szellemi fejlődésük, valamint személyi higiéne ellenőrzése, elsősegélynyújtás, az orvosi vizsgálatok előkészítése, a védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok, a krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése, az iskola higiéne ellenőrzésében való részvétel, kapcsolattartás a szülőkkel, pályaválasztás segítése.

Az iskola- és ifjúság egészségügyi munka orvosi feladatait dr. Fekécs Tünde, dr. Katona Piroska és dr. Varga Géza gyermekorvosok látják el.

Az önkormányzat és a vállalkozó orvosok között létrejött szerződés értelmében az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által – az iskola- és ifjúság egészségügyi feladatokra – utalt összeget – költséglevonás lehetősége nélkül – továbbutaljuk részükre. Az évek során felmerült költségeket (működési engedély módosítás, a központi irányítás erre a feladatra eső költségei, szakmai felelősségbiztosítás) a járóbeteg szakellátásból származó bevételekből egészítjük ki, ami éves szinten, mintegy félmillió forint.

3. Háziorvosi szolgálat

Telephelyek:

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 2/2.

5500 Gyomaendrőd, Fürst S. u. 3.

5500 Gyomaendrőd, Fő u. 3.

A Városi Egészségügyi Intézmény jelenleg három háziorvosi körzetet működtet.

További feladatunk, ami a jelenlegi vizsgálatot érinti, a megüresedett praxisok ellátásának biztosítása, ezzel kapcsolatban az engedélyeztetés lebonyolítása (hatóság, finanszírozó), munkaügyi feladatok ellátása, minimumfeltételek biztosítása, a közalkalmazott dolgozók továbbképzésének megszervezése- és koordinálása, szakmai anyagok folyamatos beszerzése, kapcsolattartás a különböző szervezetekkel, elszámolások-, jelentések készítése.

A nem általunk működtetett ügyeleti-, fogorvosi-, és háziorvosi szolgálatok esetében (dr. Török, dr. Frankó, dr. Petrikó 6-os számú körzet, dr. Bánki) az energia-, és a személyszállítás díját – a leolvasott adatok alapján – továbbszámoljuk, valamint az intézet leltárában lévő, de önkormányzati tulajdonú eszközöket kezeljük (leltározás, selejtezés stb.).

Mire számíthatunk?

Az esetleges államosítás után székhelyünk (Hősök útja 57.) kivételével mindegyik épület (gyomai és endrődi telephelyek) fenntartásáról, karbantartásáról jelenlegi irányító szervünknek, az önkormányzatnak kell gondoskodnia.

A 2012. évi CCXII. törvény értelmében, ha nem történik meg a helyi önkormányzat részéről a megfelelő nyilatkozat 2013. február 15-ig, és a járóbeteg szakellátási feladatot nem kéri a jelenlegi fenntartó, akkor a továbbiakban a Városi Egészségügyi Intézmény, állami szervezetként csak szakellátást működtethet. A háziorvosi-, védőnői-, iskola- és ifjúság egészségügyi szolgálattal kapcsolatos teendőket közvetlenül az önkormányzatnak kell elvégeznie, és ebben az esetben mi szakmai segítséget sem nyújthatunk.

A számadatokból egyértelmű, hogy a védőnői szolgálat „ráfizeteses”. Az alapellátás finanszírozásából, ha pénzmaradványunk származik, azt az ügyintézésben következő praxisra fordítjuk. Ezen a területen figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a helyettesítéssel ellátott háziorvosi körzet finanszírozása lecsökken / 43/1999. (III.3.) Kormány rendelet / és így a bevétel aszerint alakul, hogy csak a fix összegű díj 60 %-ára van jogosultság.

Jelenlegi fenntartónknak, az önkormányzatnak a továbbiakban gondoskodnia kell a háziorvosi és a védőnői utánpótlásról, amennyiben intézetünk állami gondoskodásba kerül.

A helyzetelemzés alapján, ha előny-hátrány vizsgálatot végeznek, nem lehet kérdéses, hogy az önkormányzat jobban jár, amennyiben a Városi Egészségügy Intézmény önkormányzati tulajdonban marad.

Képviselő Testületi ülésen többször felmerült az a probléma, hogy az egészségügyi szakellátás a városban megszűnhet az állami gondoskodással és ez a veszély fennáll, mivel összevonás lehet valamelyik környékbeli intézettel.

Járási székhelyként valószínűleg Gyomaendrőd tartósan nem működhet minőségi szak-specifikus orvosi ellátás biztosítása nélkül.

Stratégiai tervünkben (készült 2009. novemberében) szerepel az is, hogy a tulajdonos és a környezet elvárásainak megfeleljünk! Ehhez, olyan változásokra (válság-menedzselés) és szemléletmódra volt szükség, amivel versenyképességünket megőriztük akkor is, amikor a külső tényezők közül a gazdasági messze elmarad az optimálistól.

Fenntartónknak, Gyomaendrőd Város Önkormányzatának, a Tisztelt Képviselő Testületnek megköszönjük az eddigi együttműködést és bízunk abban, hogy a jövőnk is hasonló körülmények között képzelhetjük el!

Gyomaendrőd, 2013. január 10.

A Városi Egészségügyi Intézmény dolgozóinak nevében:

Dr. Torma Éva
igazgató főorvos

Kocsisné Takács Gabriella
gazdasági vezető